

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Πρεσβεία της Ελλάδος στη Ρώμη
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μιλάνου**

Η ΑΓΟΡΑ ΟΙΝΟΥ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

**Επιμέλεια-Σύνταξη: Π. Καπούρογλου, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Σ. Ζαχαριάδης, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄
Α. Παπαχριστούδη, Επιστημονική Συνεργάτης**

Μιλάνο, Απρίλιος 2022

**Via Maddalena, 9, 20122, Milano, Italia
Τηλ.: +39 0272095543, e-mail: ecocom-milano@mfa.gr**

Πίνακας Περιεχομένων

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
B. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	5
B1. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ – ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	5
B2. ΑΞΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ	6
B3. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ.....	7
B4. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	9
B5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ.....	10
B6. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ.....	13
B7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ.....	13
Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.....	14
Γ1. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	14
Γ2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	15
Γ3. ΔΗΜΟΦΙΛΕΙΣ ΟΙΝΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	17
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΤΑΛΙΑΣ.....	18
Δ1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ Δ.Κ. 2204.....	18
Δ2. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ Δ.Κ. 2204.....	19
Δ3. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΔΚ 2204.	20
Ε. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	21
Ε1. ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	21
ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	25
Ζ. ΠΗΓΕΣ:.....	27

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καλλιέργεια οινοποιήσιμων αμπελώνων και η παραγωγή οίνου αποτελεί παραδοσιακό και στρατηγικό τομέα της ιταλικής αγροτικής οικονομίας. Παράλληλα, η κατανάλωση οίνου θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της διατροφής των Ιταλών καταναλωτών. Η Ιταλία είναι κυρίαρχη στη διεθνή αγορά οίνου καθώς είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός παγκοσμίως, ενώ η αξία της εθνικής παραγωγής κρασιού σε βασικές τιμές το 2019 υπολογίστηκε σε €3,8 δις, ίση με το 7,5% της αξίας του συνόλου της εγχώριας αγροτικής οικονομίας.

Μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, η ιταλική βιομηχανία κρασιού άλλαξε δραματικά, καθώς από ένα διασπαρμένο σύστημα παραγωγής κρασιών χαμηλής κυρίως αξίας, το οποίο προοριζόταν για ιδιοκατανάλωση και προμήθεια της εγχώριας αγοράς, μετασηματίστηκε σε μια σύγχρονη βιομηχανία, η οποία αποδείχτηκε ικανή να αντιμετωπίσει αφενός τις αυξανόμενες απαιτήσεις της εσωτερικής αγοράς, αφετέρου το διεθνή ανταγωνισμό των νέων προμηθευτών (Αυστραλία, Χιλή, Καλιφόρνια, Πορτογαλία, Ν. Ζηλανδία). Οι τελευταίες, εφαρμόζοντας αποτελεσματικές στρατηγικές, ξεπέρασαν σε πολλές περιπτώσεις τις παραδοσιακές οινοπαραγωγικές χώρες, χωρίς ωστόσο να επηρεάσουν τη θέση των παραδοσιακών ηγετών, οι οποίοι εξακολουθούν να καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις. Συγκεκριμένα, η Ιταλία, αντιδρώντας στην πρόκληση των νεοεισερχομένων παραγωγών και ανταποκρινόμενη στην ποιοτική και ποσοτική εξέλιξη της κατανάλωσης και διανομής του κρασιού, βελτίωσε την ανταγωνιστικότητα της και εξελίχθηκε, χωρίς να εγκλωβίζεται σε υπάρχουσες τεχνολογίες, διοικητικές και θεσμικές διαδικασίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο σύγχρονος αμπελοοινικός τομέας της Ιταλίας βασίζεται σε μεγάλο αριθμό αγροκτημάτων και χαρακτηρίζεται από καθετοποιημένες επιχειρήσεις μικρής κυρίως κλίμακας (ιδιωτικά οινοποιεία, συνεταιρισμοί, βιομηχανικά οινοποιεία, εμφιαλωτήρια). Ειδικότερα, οι εταιρείες παραγωγής οίνου δεν διαθέτουν ενιαίο μέγεθος και έχουν διαφορετικούς προσανατολισμούς όσον αφορά στα χαρακτηριστικά του παραγόμενου προϊόντος (οι κεντρικές και οι βόρειες περιοχές είναι περισσότερο προσανατολισμένες σε κρασιά ΠΟΠ και ΠΓΕ).

Ο συνδυασμός τόσο διαφορετικών παικτών, έχει ως αποτέλεσμα την πολύπλοκη οργάνωση του τομέα, η ανταγωνιστικότητα του οποίου δύσκολα μπορεί να εξηγηθεί, καθώς η δομή της οινοβιομηχανίας της Ιταλίας δεν αναπτύσσεται ως οικονομία κλίμακας όπως οι ανταγωνιστές της και δεν περιλαμβάνει εταιρείες οι οποίες λόγω του μεγέθους τους θεωρούνται παγκόσμιοι ηγέτες. Η ιδιαιτερότητα του σε σχέση με άλλες ανταγωνιστικές χώρες, έγκειται στην εδαφική οργάνωση της παραγωγής, η οποία χαρακτηρίζεται από τα τυπικά στοιχεία οργάνωσης των βιομηχανικών περιοχών και τη δημιουργία ισχυρών τοπικών δικτύων, που συνέβαλαν στη διεύρυνση του σε όλα τα επίπεδα των αγοραστικών τιμών, παρά την πρωτοκαθεδρία της Γαλλίας στα ακριβά και εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα (το μεγαλύτερο μέρος της ιταλικής παραγωγής οίνου καλύπτει τα χαμηλά και μεσαίου επιπέδου προϊόντα).

Επιπλέον, η περίπτωση του ιταλικού κρασιού δεν μπορεί να ενταχθεί πλήρως στην ετικέτα «Made in Italy», η οποία ορίζει ένα σύνολο προϊόντων που χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα και κατέχουν τις πρώτες θέσεις του διεθνούς ανταγωνισμού. Επηρεάζεται όμως, από το διεθνές γόητρο της ιταλικής προέλευσης, που τροφοδοτείται από τα εμβληματικά προϊόντα «Made in Italy», όπως αυτοκίνητα, ενδύματα, υποδήματα, τρόφιμα κ.ά..

Αν και η παγκόσμια τάση τόσο στην παραγωγή όσο και στον όγκο των πωλήσεων είναι πτωτική, η Ιταλία συνεχίζει να κατέχει την πρώτη θέση στις πωλήσεις κρασιού. Σύμφωνα δε, με τα στοιχεία του 2020, παρά το γεγονός ότι λόγω του Covid-19 οι πωλήσεις παγκοσμίως σημείωσαν πτώση σε σύγκριση με το 2019, ο όγκος των πωλήσεων κρασιού στην ιταλική αγορά αυξήθηκε κατά +3%, ανερχόμενος στα 49,1 εκατομμύρια εκατόλιτρα. Σε συγκριτικούς όρους, οι εξαγωγές κρασιού της Ιταλίας παρουσιάζουν δυναμική προοπτική, ενώ το τρέχον μερίδιο της χώρας στις παγκόσμιες εξαγωγές είναι 20,1% σε αξία (δεύτερο μετά τη Γαλλία) και 20,3% σε όγκο (δεύτερη μετά την Ισπανία).

Ειδικότερα, το 2020, η Ιταλία ξεπέρασε την Ισπανία και έγινε ο κορυφαίος εξαγωγέας κρασιού στον κόσμο. Η χώρα, το εν λόγω έτος, εξήγαγε 20,8 εκατ. εκατόλιτρα, σε σύγκριση με 20,2 εκατ. εκατόλιτρα της Ισπανίας και 13,6 εκατ. εκατόλιτρα της Γαλλίας.

Οι ΗΠΑ συνιστούν τον πρώτο προορισμό των ιταλικών εξαγωγών κρασιού με μερίδιο 23%, και ακολουθούν η Γερμανία με 17% και το Ηνωμένο Βασίλειο με 11,36% (οι εξαγωγές βαίνουν μειούμενες από το 2018, λόγω του Brexit).

Ο οινοποιητικός τομέας της Ιταλίας προκειμένου να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά του, θα πρέπει να αντιμετωπίσει επιτυχώς σημαντικές προκλήσεις, όπως: τον κίνδυνο έλλειψης σταφυλιών από την απουσία ανανέωσης ποικιλιών, που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των μικρών και μεσαίων οινοποιήσιμων αμπελώνων και μονάδων, την κλιματική αλλαγή, καθώς και την αυξανόμενη κοινωνική και θεσμική απαίτηση για περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η οποία θέτει νέους κανόνες στην παραγωγική διαδικασία (χρήση φυτοφαρμάκων στην αμπελουργία).

Τέλος, όσον αφορά στην αγορά και στον αυξανόμενο διεθνή ανταγωνισμό, η Ιταλία θα πρέπει: να παγιώσει τη θετική εξέλιξη της εγχώριας ζήτησης, να υπερασπιστεί το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα στις παραδοσιακά εισαγωγικές αγορές και να επεκταθεί σε νέες αγορές, ιδιαίτερα στην αγορά της Κίνας.

Β. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Β1. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ – ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ

Η Ιταλία κατέχει το 9% της καλλιεργούμενης αμπελουργικής έκτασης παγκοσμίως και κατατάσσεται τρίτη μετά την Ισπανία και τη Γαλλία.

Η αμπελουργία θεωρείται σημαντικός τομέας της ιταλικής αγροτικής οικονομίας και σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, το 5,1% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης της Ιταλίας (12,4 εκ. εκτάρια) αντιστοιχεί στην καλλιέργεια αμπελώνων. Το μεγαλύτερο μέρος των αμπελώνων (οινοποιήσιμων και μη) βρίσκεται στις περιφέρειες Veneto (10,9%), Friuli Venezia Giulia (9,8%) και Toscana (8,7%).

Από το παρακάτω διάγραμμα 1, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2016-20, σημειώθηκε σταθερή αύξηση της καλλιεργούμενης έκτασης οινοποιήσιμων αμπελώνων, η οποία το 2020 ανήλθε στα 671.139 εκτάρια (+0,7% σε σχέση με το 2019) και σύμφωνα με το ινστιτούτο ISMEA, η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στο νέο σύστημα αδειοδοτήσεων.

Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 671.139 εκταρίων, τα 415.000 εκτάρια αφορούν στην καλλιέργεια ποικιλιών ΠΟΠ και τα 98.000 εκτάρια στην καλλιέργεια ποικιλιών ΠΓΕ. Οι περιφέρειες με τη σημαντικότερη αύξηση στην έκταση των καλλιεργούμενων αμπελώνων το 2020 (ISMEA) ήταν το Veneto (+2,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος), το Abruzzo (+1,2%) και το Friuli (+1%).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ (εκτάρια*)

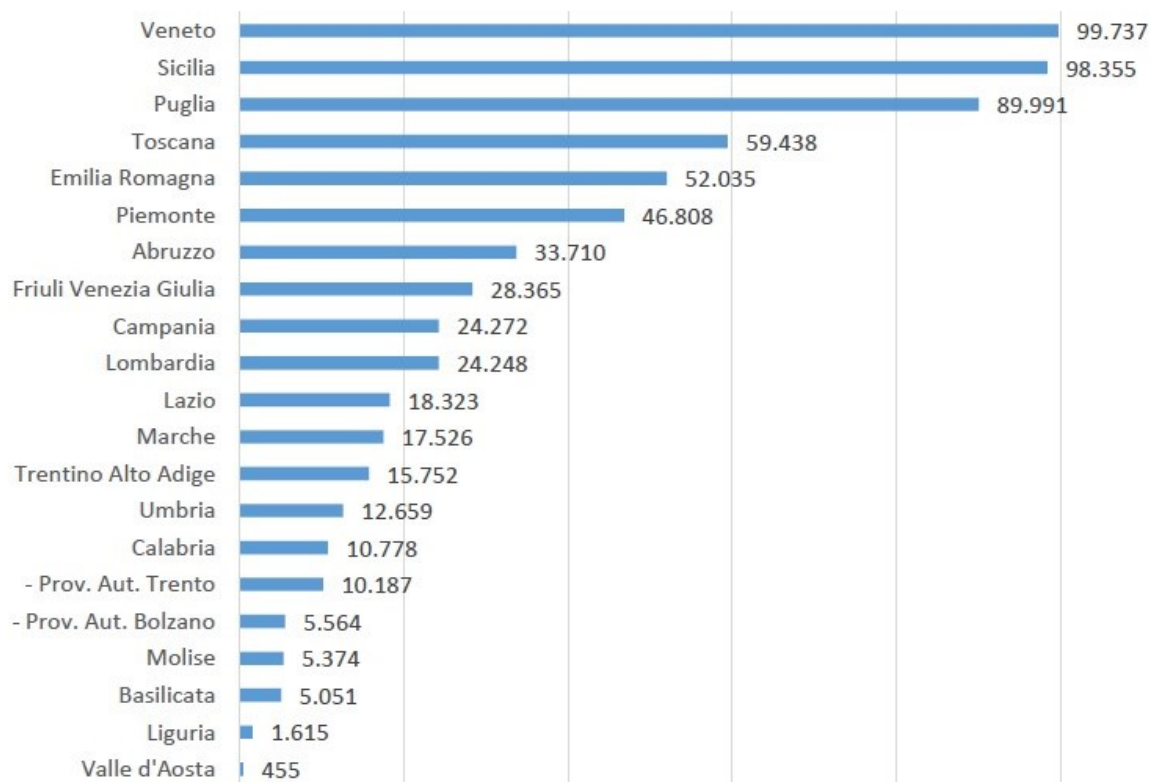
Πηγή: ISMEA

*Εκτάριο ισούται με 10.000 τετραγωνικά μέτρα

Επιπλέον, οι περιφέρειες με την μεγαλύτερη συνολικά καλλιεργούμενη έκταση οινοποιήσιμων αμπελώνων στην Ιταλία (διάγραμμα 2) είναι οι: Veneto (99.737 εκτάρια), Sicilia (98.355 εκτάρια) και Puglia (89.991 εκτάρια).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.

ΕΚΤΑΣΗ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ (εκτάρια) ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-2020

Πηγή: ISMEA

Τέλος, η Ιταλία με 504 οινοποιήσιμες ποικιλίες και 154 επιτραπέζιες, κατέχει τον υψηλότερο αριθμό καλλιεργούμενων ποικιλιών αμπέλου στην Ευρώπη. Από τις 504 οινοποιήσιμες, οι 70 είναι εγχώριες και οι υπόλοιπες διεθνείς. Αντίστοιχα, στη Γαλλία καλλιεργούνται συνολικά 341 ποικιλίες, στην Ισπανία 238 και στην Ελλάδα 300 (70 οινοποιήσιμες).

B2. ΑΞΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία της τράπεζας Mediobanca, η μέση αξία των καλλιεργούμενων αμπελώνων ανήλθε στα €53.600/ εκτάριο (στοιχεία 2019), καταγράφοντας αύξηση +4,1% σε σχέση με το 2015. Η εν λόγω αύξηση, αφορούσε κυρίως στις περιφέρειες Piemonte (+9,3%) και Valle d'Aosta (+9,2%). Αντίθετα, μείωση της αξίας παρατηρήθηκε στις περιφέρειες Lazio (-0,2%), Umbria (-0,4%) και Molise (-0,8%).

Η υψηλότερη αξία στους αμπελώνες καταγράφεται στο Trentino - Alto Adige, όπου οι μέσες τιμές των αμπελώνων ανέρχονται στα €254 χιλ./εκτάριο, ακολουθούμενη από την περιφέρεια του Veneto, με τη μέση αξία των αμπελώνων να ανέρχεται σε €140 χιλ./εκτάριο. Στις υπόλοιπες περιφέρειες οι μέσες τιμές είναι αρκετά χαμηλότερες. Συγκεκριμένα, στο Piemonte ανέρχονται σε €72 χιλ./εκτάριο και στη Friuli Venezia-Giulia σε €63 χιλ./εκτάριο, ενώ οι περιφέρειες με τη χαμηλότερη μέση αξία αμπελώνων είναι η Σαρδηνία (€13 χιλ/εκτάριο), η Basilicata και η Sicilia (€15 χιλ/εκτάριο) .

Η υπεροχή του Trentino-Alto Adige, οφείλεται αφενός στην παραγωγή μεγάλου αριθμού κρασιών ανωτέρας ποιότητας και αφετέρου στη σχετική ομοιογένεια της αξίας των αμπελώνων, σε αντίθεση με άλλες περιοχές όπως η Toscana ή το Piemonte, οι οποίες χαρακτηρίζονται από ανομοιογένεια (καλλιέργεια αμπελώνων υψηλής αξίας αλλά και χαμηλότερης).

Αναφορικά με την κατάταξη των καλλιεργούμενων ποικιλιών αμπελώνων ως προς την αξία, την υψηλότερη θέση κατέχουν οι αμπελώνες Barolo, της περιφέρειας Piemonte, η αξία των οποίων ανέρχεται στα €1,5 εκ/εκτάριο. Ακολουθούν οι αμπελώνες της περιφέρειας του Trentino-Alto Adige, Doc Caldarò, Val Venosta και Isarco του Bressanone, όπου οι αξίες κυμαίνονται από €440.000 - 690.000/εκτάριο. Στην περιφέρεια της Toscana οι υψηλότερες μέσες τιμές συναντώνται στην περιοχή Montalcino (€250-700 χιλ./εκτάριο), Bolgheri (€200-400 χιλ./εκτάριο), και Chianti Classico (€110-160 χιλ./εκτάριο). Τέλος, στην περιφέρεια του Veneto, στις πρώτες θέσεις της κατάταξης συναντώνται οι αμπελώνες Prosecco DOCG και Valdobbiadene, οι οποίοι αποτιμώνται σε €350-500 χιλ./εκτάριο καθώς και Asolo (€250-380 χιλ./εκτάριο).

B3. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΝΟΠΟΙΑΣ

Αναφορικά με τη δομή του κλάδου οινοποιίας της Ιταλίας, σύμφωνα με στοιχεία του ISMEA (πίνακας 1), το 2020, ο αριθμός των γεωργικών επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνταν στην καλλιέργεια αμπελώνων ανήλθε στις 310.428 μονάδες, η συνολική καλλιεργούμενη έκταση στα 671.139 εκτάρια, η μέση καλλιεργούμενη έκταση ανά γεωργική επιχείρηση αντιστοιχούσε σε 2,2 εκτάρια και διαφοροποιείται σημαντικά κατά μήκος της χώρας. Ειδικότερα, η μέση καλλιεργούμενη έκταση μειώνεται από τον βορρά (3,24 εκτάρια) προς το νότο (1,98 εκτάρια), ενώ αυξάνεται αναλογικά σε περιοχές όπου καλλιεργούνται ποικιλίες ΠΟΠ.

Την ίδια περίοδο, ο αριθμός των οινοποιητικών μονάδων ανήλθε στις 45.631, των βιομηχανιών στις 1.807 και ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνταν στον τομέα της οινοποιίας στους 13.124.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΔΟΜΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΝΟΠΟΪΑΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ				
	2018	2019	2020	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020-2019
ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	310.428	310.428	310.428	0,00%
ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (εκτάρια)	657.708	666.421	671.139	0,70%
ΜΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗ/ ΓΕΩΡΓ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (εκτάρια)	2,1	2,1	2,2	0,70%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΪΩΝ	45.730	45.631	45.631	0,00%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	1.807	1.807	1.807	0,00%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	13.124	13.124	13.124	0,00%

Πηγή: Ismea

Το 2020, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα της Mediobanca, 215 μεγάλες οινοπαραγωγικές βιομηχανίες πραγματοποίησαν κύκλο εργασιών που ξεπέρασε τα €20 εκ./έκαστη, και αντιστοιχούσαν στο 78% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου. Από αυτές, οι 40

πραγματοποίησαν κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των €60 εκατ./εκάστη, το οποίο αντιστοιχούσε στο 50% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου στη χώρα (πίνακας 2). Οι 14 αφορούσαν σε συνεταιρισμούς (22% του συνολικού κύκλου εργασιών), οι 8 σε εταιρίες εμφιάλωσης, οι 3 σε βιομηχανίες και οι 9 σε καλλιεργητές. Οι εν λόγω εταιρίες έχουν κυρίως οικογενειακό χαρακτήρα και μόνο 5 από αυτές ελέγχονται από ξένα κεφάλαια. Επισημαίνεται ότι, το 1/3 του κύκλου εργασιών του τομέα της οινοπαραγωγής στην Ιταλία παρήχθη από ένα μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων παραγωγών (8.000) με κύκλο εργασιών που ποικίλει από € 20 εκ. έως μερικές χιλιάδες ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΟΙ 10 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2020 ΑΝΩ ΤΩΝ € 60 εκ.							
ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΥΠΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (χιλιάδες €)		ΕΞΑΓΩΓΕΣ	ΜΕΡΙΑΙΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2020	
			2019	2020 (εκτίμηση)	(χιλιάδες €) 2020		
1. CANTINE RIUNITE & CIV	Campegine (RE)	Συνεταιρισμός	608,0	581,3	375,9	64,7	
2. CAVIRO	Faenza (RA)	Συνεταιρισμός	328,8	361,9	99,9	27,6	
3. PALAZZO ANTINORI CASA VINICOLA BOTTER	Firenze	Οικογενειακή	245,8	215,0	145,0	67,4	
4. CARLO&C. FRATELLI MARTINI SE- CONDO LUIGI	Fossalta di Piave (VE)	Μικτή	216,6	230,4	216,9	94,1	
5. ENOITALIA	Cossano Belbo (CU) Calmasino di Bardolino (VR)	Οικογενειακή	206,0	208,2	180,1	86,5	
6. CASA VINICOLA ZONIN CAVIT CANTINA VITICOL- TORI	Gambellara (VI)	Μικτή	199,2	200,8	158,7	79	
7. SANTA MARGHERITA	Ravina (TN) Fossalta di Portogruaro (VE)	Συνεταιρισμός	196,6	178,3	152,8	85,7	
8. MEZZACORONA	Mezzacorona (TN)	Συνεταιρισμός	191,4	209,7	163,6	78	
			189,4	172,0	119,5	69,5	
			186,6	193,6	110,7	57,2	

Πηγή: Mediobanca

Καταλυτικό ρόλο στην παραγωγή και διακίνηση οίνου διαδραματίζουν οι συνεταιρισμοί και οι αγροτικές ενώσεις προστασίας προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ (consorzi di tutela). Οι συνεταιρισμοί στηρίζουν την οικονομική βιωσιμότητα των μικρών οινοπαραγωγών, ενώ οι ενώσεις που σχηματίζονται από παραγωγούς οίνων ΠΟΠ και ΠΓΕ στηρίζουν και προστατεύουν τη λειτουργία του συστήματος πιστοποίησης ονομασίας προέλευσης και γεωγραφικής ένδειξης.

Οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων και περιορίζονται αυστηρά στις περιοχές δράσης τους. Παράλληλα, αναπτύσσεται ένα δίκτυο από εξειδικευμένα ινστιτούτα και πανεπιστήμια, βιομηχανίες και υπηρεσίες, οι οποίες δημιουργούν ένα τοπικό οικοσύστημα, με σκοπό την ανάπτυξη της επιτόπιας παραγωγής οίνου. Συμπληρωματικό ρόλο διαδραματίζει η διοργάνωση μεγάλου αριθμού διεθνών εμπορικών εκθέσεων καθώς και η ανάπτυξη του οινολογικού τουρισμού (δρόμοι του κρασιού), οι οποίες ενδυναμώνουν τη διεθνή εικόνα των ιταλικών κρασιών και συμβάλουν στην προβολή των τοπικών χαρακτηριστικών τους.

B4. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ

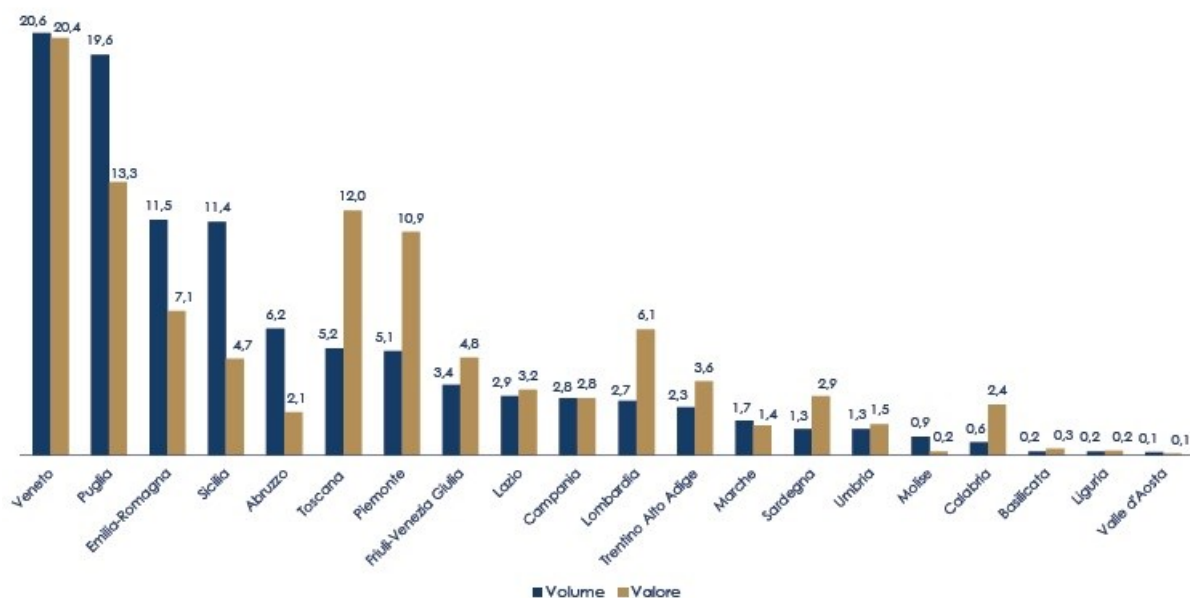
Η Ιταλία και η Γαλλία κατατάσσονται ως οι κυρίαρχες χώρες παραγωγής οινοποιήσιμων σταφυλιών, καθώς παράγουν το 18% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής.

Στην Ιταλία, η συνολική συγκομιδή οινοποιήσιμων σταφυλιών το 2020 ανήλθε στους 7,15 εκατ. τόνους (+4,4% σε σχέση με το 2019), ενώ η απόδοση ανά καλλιεργούμενο εκτάριο αμπελώνων, ανήλθε στους 10,96 τόνους από 10,6 τόνους το 2019. Η αύξηση της συγκομιδής συνδέθηκε τόσο με την υψηλή ποιότητα των αμπελώνων όσο και με τις ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες.

Την υπό εξέταση περίοδο, σύμφωνα με στοιχεία του ISMEA, η παραγωγή οίνου κατέγραψε επίσης αύξηση +3,23% σε σχέση με το 2019 και άγγιξε τα 49,06 εκατ. εκατόλιτρα. Η μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγής σημειώθηκε στις περιφέρειες της Lombardia (+18,45%), της Emilia Romagna (+8,83%) και της Sardegna (+30,85%). Μείωση της παραγωγής παρατηρήθηκε στις περιφέρειες της Toscana (-15,85%) και της Sicilia (-6,42%).

Σύμφωνα με το ακόλουθο διάγραμμα 3, οι περιφέρειες που υπερέχουν τόσο ως προς την αξία όσο και ως προς τον όγκο παραγωγής οίνου είναι: η περιφέρεια του Veneto (πρώτη θέση) όπου παράγεται το 20% της συνολικής παραγωγής οίνου της Ιταλίας, η Puglia (δεύτερη θέση σε όγκο και αξία) όπου παράγεται σε όγκο το 19,6% και σε αξία το 13,3%, η περιφέρεια της Toscana (έκτη θέση σε όγκο και τρίτη σε αξία παραγωγής) όπου παράγεται το 5% σε όγκο ενώ σε αξία το 12%, η περιφέρεια της Emilia Romagna (τρίτη θέση σε όγκο και πέμπτη σε αξία) με 11,5% σε όγκο και 7,1% σε αξία και η περιφέρεια της Sicilia (τέταρτη θέση σε όγκο και όγδοη σε αξία) με 11,4% σε όγκο και 4,7% σε αξία.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Ποσοστό Παραγωγής Οίνου σε Όγκο και Αξία ανά Περιφέρεια (έτος 2019)

Πηγή: Area Studi Mediobanca

Επιπλέον, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα 3, το 2020, η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση του όγκου παραγωγής σημειώθηκε στη Sardegna (+30,85%), ακολουθούμενη από την περιφέρεια της Lombardia (+18,45%) και την Valle d' Aosta (+11,76%). Αντίστοιχα, η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στην Basilicata (-16,09%), στην Toscana (-15,85%), στην Calabria (-11,82%) και στην Umbria (-11,27%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΟΓΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2019 – 2020 (χιλιάδες εκατόλιτρα)			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΟΓΚΟΣ 2019	ΟΓΚΟΣ 2020	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Piemonte	2.603	2.703	3,84%
Valle d' Aosta	17	19	11,76%
Lombardia	1.301	1.541	18,45%
Trentino Alto Adige	1.312	1.294	-1,37%
Veneto	10.950	11.717	7,00%
Friuli Venezia Giulia	1.785	1.853	3,81%
Liguria	40	40	0,00%
Emilia Romagna	7.250	7.890	8,83%
Toscana	2.625	2.209	-15,85%
Umbria	426	378	-11,27%
Marche	816	889	8,95%
Lazio	800	784	-2,00%
Abruzzo	3.184	3.494	9,74%
Molise	227	235	3,52%
Campania	778	715	-8,10%
Puglia	8.947	9.000	0,59%
Basilicata	87	73	-16,09%
Calabria	110	97	-11,82%
Sicilia	3.911	3.660	-6,42%
Sardegna	363	475	30,85%
ΣΥΝΟΛΟ	47.533	49.066	3,23%

Πηγή: ISMEA

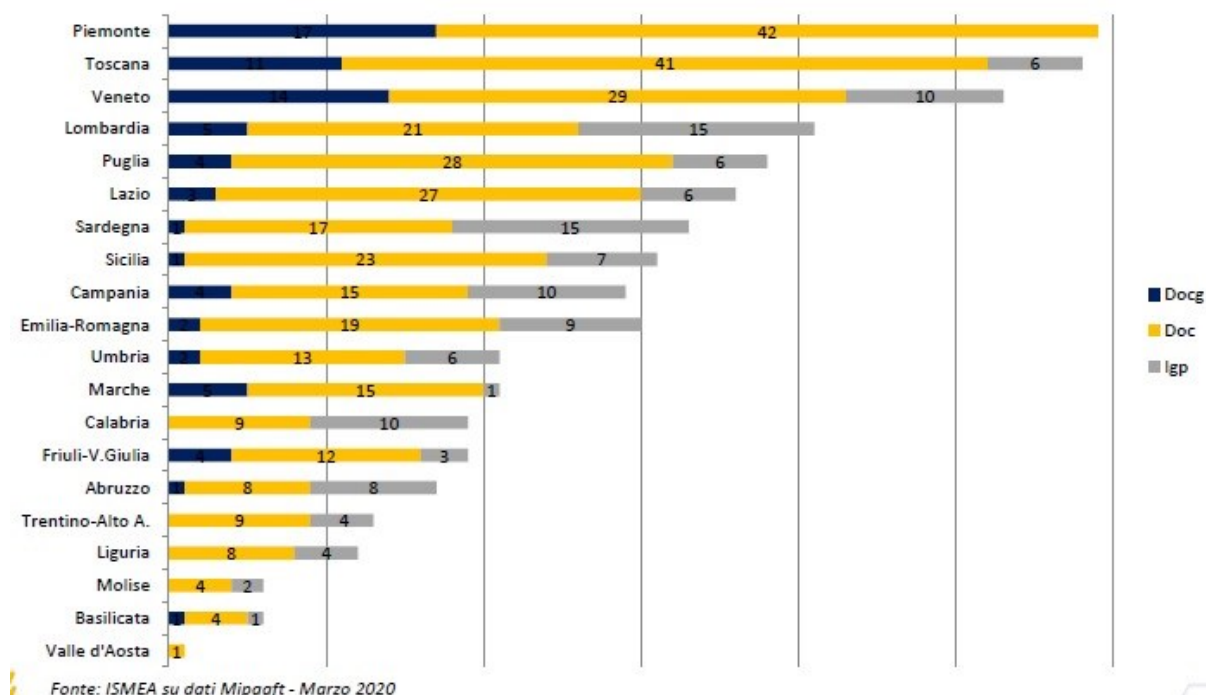
B5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ

Η ιταλική νομοθεσία έχει εισαγάγει αλλαγές στα ακρωνύμια που επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την πιστοποίηση των κρασιών Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε. Συγκεκριμένα, για τον όρο IGP (Indicazione Geografica Protetta -Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη) η Ιταλία χρησιμοποιεί τον όρο IGT (Indicazione Geografica Tipica - Τυπική Γεωγραφική Ένδειξη) και για τον όρο DOP (Denominazione di Origine Protetta – Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης), χρησιμοποιεί τους όρους DOC (Denominazione di Origine Controllata – Ελεγμένη Ονομασία Προέλευσης) και DOCG (Denominazione di Origine Controllata e Garantita – Ελεγμένη και Εγγυημένη Ονομασία Προέλευσης) . Τα κρασιά που δεν πιστοποιούνται σε συγκεκριμένες περιοχές της ιταλικής χερσονήσου ονομάζονται “ Vini da Tavola ”. Στις φιάλες των οίνων DOC και DOCG είναι υποχρεωτική η αναγραφή στην ετικέτα, πληροφοριών σχετικών με τον τόπο παραγωγής καθώς και η σηματοδότηση τους από το Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato, γνωστή ως «fascetta», όπου αποτυπώνεται ένας μοναδικός κωδικός.

Η Ιταλία διαθέτει συνολικά 526 πιστοποιήσεις ΠΟΠ και ΠΓΕ και αποτελεί την πρώτη χώρα παγκοσμίως ως προς τον αριθμό πιστοποιημένων οίνων. Αναλυτικότερα, η χώρα παράγει 408 πιστοποιημένους οίνους ΠΟΠ που καλύπτουν το 42,2% της συνολικής ιταλικής παραγωγής και 118 ΠΓΕ που καλύπτουν αντίστοιχα το 24,9% .

Σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα 4, στην πρώτη θέση, με 59 πιστοποιήσεις ΠΟΠ βρίσκεται η περιφέρεια του Piemonte, στη δεύτερη θέση, με 52 πιστοποιήσεις ΠΟΠ και 6 ΠΓΕ η περιφέρεια της Toscana, και στην τρίτη θέση η περιφέρεια του Veneto, με 43 πιστοποιήσεις ΠΟΠ και 10 ΠΓΕ. Η χώρα μας παράγει 33 πιστοποιημένους οίνους ΠΟΠ και 114 ΠΓΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΠΟΠ & ΠΓΕ ΑΝΑ ΙΤΑΛΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Όπως παρατηρούμε στους ακόλουθους πίνακες 5 και 6, αναφορικά με τους οίνους ΠΟΠ που πιστοποιήθηκαν το 2019, το μεγαλύτερο μερίδιο ως προς τον όγκο κατέχουν οι: Prosecco (21,03%), Delle Venezie (10,33%) και Montepulciano d' Abruzzo (4,88%), ενώ ως προς την αξία οι: Prosecco (24%), Delle Venezie (6,3%) και Conegliano Valdobbiadene (5,7%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΟΠ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΓΚΟ (εκατόλιτρα)				
ΟΙΝΟΣ	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 18-19	ΜΕΡΙΔΙΟ 2019 (%)
PROSECCO	3.477.344	3.670.679	5,60	21,03%
DELLE VENEZIE	1.445.424	1.802.396	24,70	10,33%
MONTEPULCIANO D' ABRUZZO	802.427	851.050	6,10	4,88%
CHIANTI	707.608	740.794	4,70	4,24%
CONEGLIANO VALDOBBIADENE	679.828	690.648	1,60	3,96%
ASTI ή MOSCATO D'ASTI ή ASTI SPUMANTE	654.842	628.554	-4,00	3,60%
CHIANTI CLASSICO	262.846	244.133	-7,10	1,40%
SOAVE	379.325	385.105	1,50	2,21%
SICILIA	790.945	820.693	3,80	4,70%
ALTO ADIGE ή DELL'ALTO ADIGE	297.261	271.472	-8,70	1,56%
TRENTINO	328.146	316.647	-3,50	1,81%
ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΟΠ	6.613.113	7.029.324	6,30	40,28%
ΣΥΝΟΛΟ	16.439.109	17.451.495	6,20	100,00%

Πηγή: Ismea

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΟΠ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΞΙΑ (χιλιάδες €)				
ΟΙΝΟΣ	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 18-19	ΜΕΡΙΔΙΟ 2019 (%)
PROSECCO	702	680	-3,10	24,00%
DELLE VENEZIE	146	179	22,60	6,30%
CONEGLIANO VALDOBBIADENE	188	162	-13,70	5,70%
ASTI	111	107	-4,00	3,80%

AMARONE DELLA VALPOLICELLA	97	97	0,40	3,40%
CHIANTI	99	91	-8,40	3,20%
VALPOLICELLA RIPASSO	84	83	-1,70	2,90%
ALTO ADIGE	96	81	-15,30	2,90%
BRUNELLO DI MONTALCINO	51	75	46,70	2,70%
BAROLO	68	72	5,90	2,50%
SICILIA	85	69	-19,10	2,40%
CHIANTI CLASSICO	69	68	-2,40	2,40%
MONTEPULCIANO D'ABRUZZO	63	60	-5,00	2,10%
LUGANA	45	51	12,50	1,80%
TRENTINO	55	50	-10,30	1,80%
ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΟΠ	940	904	-3,80	31,90%
ΣΥΝΟΛΟ	2.899	2.829	-2,50	100,00%

Πηγή: Ismea

Αναφορικά με τους οίνους ΠΓΕ που πιστοποιήθηκαν το 2019 (πίνακας 7 και 8), το μεγαλύτερο μερίδιο ως προς τον όγκο κατέχουν οι οίνοι που παρήχθησαν στις περιοχές: Emilia (14,2%), Puglia (12,1%) και Terre Siciliane (11,5%), ενώ ως προς την αξία οι οίνοι που παρήχθησαν στις περιοχές: Puglia (12,5%), Terre Siciliane (12,5%) και Emilia (11%).

ΠΙΝΑΚΑ 7.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΓΕ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΓΚΟ (εκατόλιτρα)				
ΟΙΝΟΣ	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 18-19	ΜΕΡΙΔΙΟ 2019 (%)
EMILIA ή DELL'EMILIA	854.507	1.078.602	26,20	14,20%
PUGLIA	731.742	916.126	25,20	12,10%
TERRE SICILIANE	940.252	874.125	-7,00	11,50%
RUBICONE	523.672	705.304	34,70	9,30%
TOSCANO ή TOSCANA	604.461	590.869	-2,20	7,80%
VENETO	939.996	509.756	-45,80	6,70%
SALENTO	487.799	470.601	-3,50	6,20%
TREVENEZIE	359.058	420.948	17,20	5,50%
PROVINCIA DI PAVIA	490.651	376.070	-23,40	5,00%
TERE DI CHIETI	222.084	266.678	20,10	3,50%
ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΓΕ	1.501.805	1.380.343	-8,10	18,20%
ΣΥΝΟΛΟ	6.069.778	5.594.694	-0,90	100,00%

Πηγή: Ismea

ΠΙΝΑΚΑΣ 8.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΓΕ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΞΙΑ (χιλιάδες €)				
ΟΙΝΟΣ	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 18-19	ΜΕΡΙΔΙΟ 2019 (%)
PUGLIA	56	68	21,00	12,50%
TERRE SICILIANE	94	66	-30,00	12,20%
EMILIA ή DELL'EMILIA	68	59,3	-13,00	11,00%
TOSCANO ή TOSCANA	66	59	-10,00	10,90%
VENETO	92	42	-54,00	7,90%
RUBICONE	29	39	35,00	7,30%
SALENTO	39	36	-9,00	6,60%
TREVENEZIE	35	35	0,00	6,50%
VIGNETI DELLE DOLOMITI	21	19	-7,00	3,50%
PROVINZIA DI PAVIA	29	19	-36,00	3,50%
ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΝΟΙ ΠΓΕ	117	98	-16,00	18,10%
ΣΥΝΟΛΟ	646	540	-17,00	100,00%

Πηγή: Ismea

B6. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, περίπου το 25% του παραγόμενου υίνου πωλείται χύμα στην εγχώρια και στη διεθνή αγορά (για μη εμπορική χρήση, στην εστίαση και στις βιομηχανίες). Το υπόλοιπο 75% διατίθεται σε μικρό αριθμό εταιριών εμφιάλωσης (σχεδόν 9.000). Οι περισσότερες εταιρίες εμφιάλωσης αποτελούν μέρος οινοποιείων, ενώ περίπου 1.000 από αυτές δραστηριοποιούνται αποκλειστικά με την εμφιάλωση οίνου (αγορά οίνου χύδην, αποθήκευση, ωρίμανση, παλαίωση, συσκευασία και τοποθέτηση ετικετών).

Τα οινοποιεία που διαθέτουν εμφιαλωτήρια και οι εταιρίες εμφιάλωσης, συχνά εξυπηρετούν τρίτους (αγρότες οι οποίοι δεν διαθέτουν παρόμοιο εξοπλισμό). Τα εργοστάσια εμφιάλωσης παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές ως προς το μέγεθος, ενώ εκτιμάται ότι το 80% της εμφιάλωσης οίνου διεκπεραιώνεται από μόλις το 6% των μεγάλων εργοστασίων εμφιάλωσης.

B7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η Ιταλία αν και από το 1960 θεωρείται παραδοσιακός παραγωγός οίνου, ανέπτυξε αξιόλογες καινοτόμες παραγωγικές διαδικασίες, αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας μεταξύ παραγωγών, ερευνητικών ιδρυμάτων και προμηθευτών. Η Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) διεξάγεται, μεταξύ άλλων, από εξειδικευμένα κέντρα, τα οποία ανήκουν στο Υπουργείο Γεωργίας, τμήματα πανεπιστημίων και τοπικούς φορείς, οι οποίοι υποστηρίζονται από τις περιφέρειες. Η E&A επιταχύνθηκε σημαντικά από τις βιομηχανίες άλλων τομέων, επιτρέποντας στις οινοποιητικές μονάδες, ανάλογα με τις αγορές στόχους, να υιοθετήσουν καινοτόμες μεθόδους μείωσης του κόστους και βελτίωσης της ποιότητας. Σημειώνεται ότι, το 70% των οινοποιητικών τεχνολογιών παγκοσμίως, προέρχονται από την Ιταλία. Επιπλέον, η χώρα συμμετέχει στο Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη Γεωργία, το οποίο εξειδικεύεται στην αμπελουργία και στην οινολογία.

Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

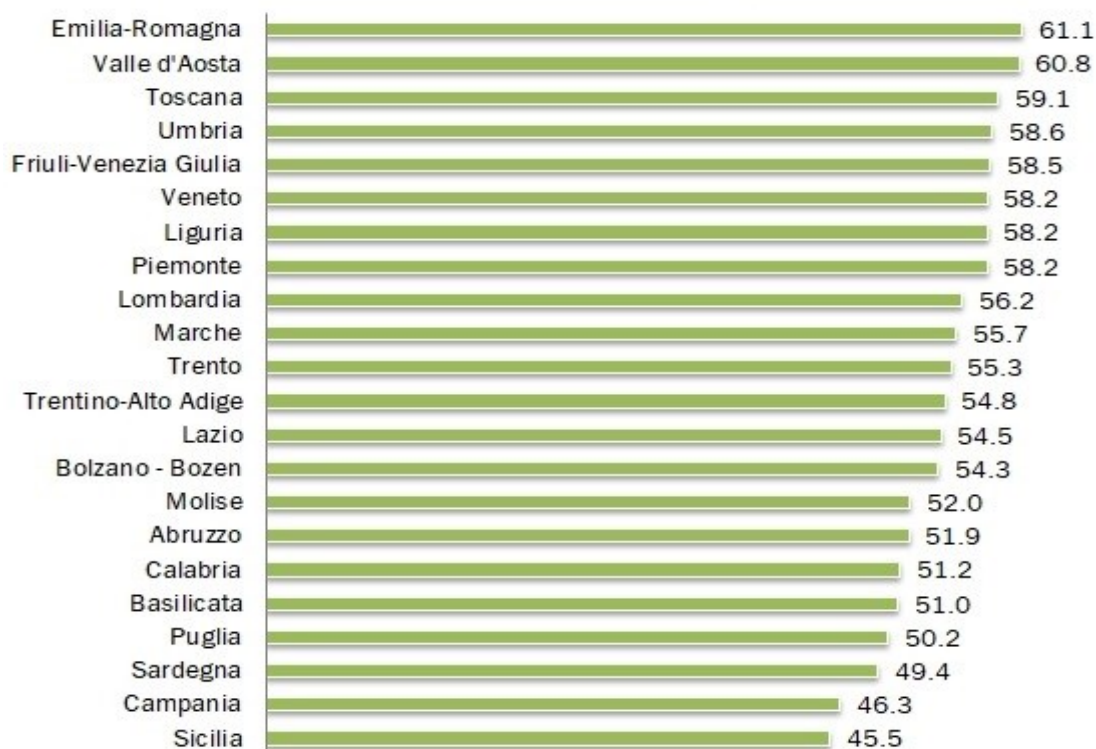
Το 2020, η παγκόσμια κατανάλωση οίνου εκτιμήθηκε σε 234 εκατ. εκατόλιτρα (-2,9% σε σχέση με το 2019). Στην πρώτη θέση κατατάσσονται οι Η.Π.Α. (+3,7% σε σχέση με την πενταετία 2015 -2019), στη δεύτερη η Γαλλία (-8,5%) και στην τρίτη η Ιταλία (+9,8%).

Σύμφωνα με στοιχεία της Mediobanca, η μεγαλύτερη κατά κεφαλήν κατανάλωση οίνου παγκοσμίως (στοιχεία 2019), σημειώθηκε στη Γαλλία (53,7 λίτρα), ακολουθούμενη από την Πορτογαλία (50,3 λίτρα) και την Ιταλία (40,3 λίτρα).

Γ1. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Σύμφωνα με στοιχεία του ISMEA, η κατανάλωση οίνου στην Ιταλία διαφοροποιείται ανάλογα με την περιοχή (Πίνακας 9). Συγκεκριμένα, το 2019, το υψηλότερο ποσοστό κατανάλωσης οίνου καταγράφηκε στη Βόρεια Ιταλία, με κορυφαία περιφέρεια την Emilia-Romagna, (61,1% του πληθυσμού της περιφέρειας), ακολουθούμενη από την περιφέρεια της Valle d'Aosta (60,8%), την Toscana (59,1%) και την Umbria (58,6%). Η χαμηλότερη κατανάλωση καταγράφηκε στις περιφέρειες της Sardegna (49,4%), της Campania (46,3%) και της Sicilia (45,5%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Ποσοστό Καταναλωτών Οίνου ανά Περιφέρεια (έτος 2019)

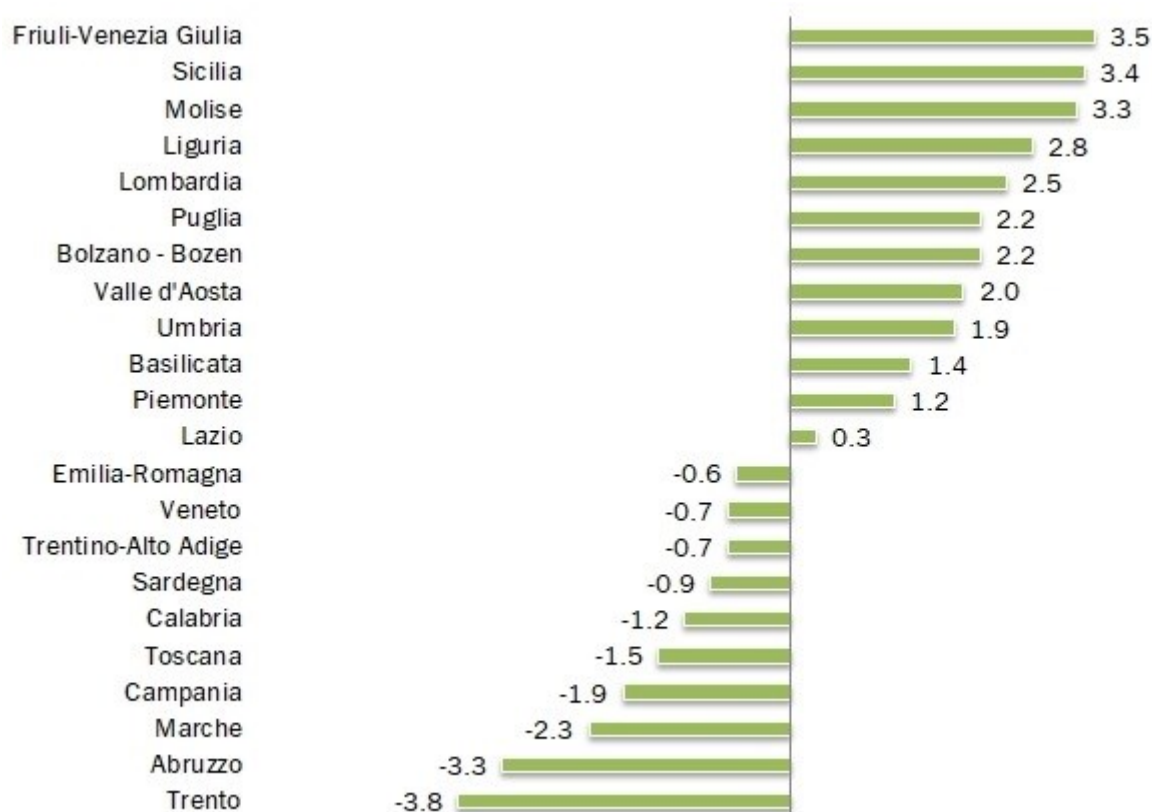
Πηγή: Istat

Στον ακόλουθο πίνακα 10, παρατηρείται ότι, την περίοδο 2009-2019, η αύξηση του ποσοστού των καταναλωτών οίνου στη Νότια Ιταλία καταγράφηκε στις ακόλουθες περιφέρειες: Sicilia (+3,4%), Molise (+2,8%) και Puglia (+2,8%), ενώ μείωση καταγράφηκε στις: Campania (-1,9%) και Calabria (-1,2%).

Αντίστοιχα, στη Β. Ιταλία, παρατηρείται αύξηση στις περιφέρειες: Friuli-Venezia Giulia (+3,5%), Lombardia (+2,5%) και Valle d' Aosta (+2,0%) ενώ, μείωση στις: Trento (-3,8%), Toscana (-1,5%) και Veneto (-0,7%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Μεταβολή Ποσοστού Καταναλωτών Οίνου ανά Περιφέρεια (έτη 2009 – 2019)

Πηγή: Istat

Γ2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ

Το 2019, σύμφωνα με στοιχεία της Mediobanca (Πίνακας 11), η ηλικιακή κατηγορία με το μεγαλύτερο ποσοστό καταναλωτών οίνου (64,9%) αφορά στην κατηγορία 60 - 64 ετών, ενώ σημαντική αύξηση σημειώθηκε στην ηλικιακή κατηγορία 20-24 ετών, όπου το ποσοστό των καταναλωτών οίνου, ανήλθε από 42,5% σε 49%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Ποσοστό Καταναλωτών Οίνου ανά Ηλικιακή Κατηγορία (2019)

Πηγή: Έρευνα Mediobanca

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (2015 – 2019)					
	2015	2016	2017	2018	2019
11-15	2,8%	2,9%	2,6%	3,1%	3%
16-17	15,5%	18%	16,6%	19,5%	17,2%
18-19	34,5%	33,9%	36,1%	35,4%	37,4%
20-24	42,5%	45,7%	45,8%	48%	49%
25-34	54,5%	52,4%	54,9%	56,5%	56,4%
35-44	57,1%	56,5%	57,5%	59,1%	58,5%
45-54	58,8%	58,4%	59%	60,4%	59,1%
55-59	61,2%	59,4%	58,4%	61,6%	62%
60-64	60,2%	61,7%	60,1%	62,8%	64,9%
65-74	59,2%	59,3%	58,6%	61%	61,8%
Άνω των 75	52,4%	49,9%	54%	54,6%	55,3%

Η πανδημία του Covid-19, μετέβαλε τις συνήθειες των καταναλωτών γενικότερα. Κατά τη διάρκεια του 2020 και κατά τους πρώτους μήνες του 2021, λόγω της καραντίνας, αυξήθηκε η οικιακή κατανάλωση κρασιού και παράλληλα μειώθηκε σημαντικά στους χώρους εστίασης. Οι πωλήσεις κρασιού από τις αλυσίδες supermarket (GDO) και οι διαδικτυακές πωλήσεις σημείωσαν μεγάλη αύξηση, τόσο στους αφρώδεις οίνους όσο και στους ερυθρούς και λευκούς ενώ οι κατηγορίες DOC/DOCG αύξησαν το μερίδιό τους κατά +12% έναντι +5% των κοινών κρασιών (vino di tavola).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με έρευνα της Mediobanca :

- το 13% των /καταναλωτών αύξησαν την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών, ενώ το 32% μείωσε την κατανάλωση τους
- το 22% των /καταναλωτών αύξησαν την κατανάλωση ερυθρού οίνου, ενώ το 23% μείωσε την κατανάλωση του
- η μεγαλύτερη αύξηση κατανάλωσης ερυθρού οίνου παρατηρήθηκε στους άνδρες
- το 22% των /καταναλωτών αύξησαν την κατανάλωση λευκού οίνου, ενώ το 24% μείωσε την κατανάλωση του
- οι περιστασιακοί καταναλωτές λευκού οίνου μείωσαν την κατανάλωση, ενώ οι τακτικοί καταναλωτές διατήρησαν σταθερό το επίπεδο της
- το 65% των /καταναλωτών πιστεύει ότι διαθέτει επαρκείς γνώσεις οινολογίας και ότι είναι συνειδητοποιημένοι καταναλωτές
- το 29% των ανδρών θεωρούν τους εαυτούς τους καλλιεργημένους γνώστες του οίνου έναντι του 19% των γυναικών
- από γεωγραφικής άποψης, οι καταναλωτές με εξειδικευμένη γνώση στον τομέα του οίνου εντοπίζονται στην Κεντρική (27%) και στη Νότια Ιταλία (28%).

Οι /καταναλωτές προμηθεύθηκαν κρασί από τις αλυσίδες supermarket, τα οινοπωλεία (enoteca), τα wine bars, τις κάβες παραγωγών και τα ηλεκτρονικά καταστήματα.

Η παγκόσμια τάση αναζήτησης ποιότητας, ιδιαιτερότητας και μοναδικότητας των προς κατανάλωση προϊόντων, εμφανίζεται και στην Ιταλία και αντικατοπτρίζεται στη μείωση -6% του ποσοστού των καταναλωτών που προμηθεύονται κρασί από τα supermarket (από 58% στην προ Covid εποχή, σε 52% το 2021). Η εν λόγω μείωση σημειώθηκε κατά -7% στις γυναίκες και -6% στους άνδρες. Παρά τη μείωση, τα supermarket παραμένουν για τους /καταναλωτές το σημαντικότερο δίκτυο προμήθειας οίνου στην Ιταλία.

Επιπλέον, λόγω της προτίμησης των γυναικών, σημειώθηκε αύξηση των αγορών από τα οινοπωλεία και απευθείας από τις κάβες των οινοποιείων. Ιδιαίτερα οι Millennials (1981 – 1990) καταγράφουν μεγάλο ενδιαφέρον στην ανακάλυψη οινοποιείων και παραγωγών (μείωση του αριθμού των νέων που δεν είχαν επισκεφτεί ποτέ τις εγκαταστάσεις ενός παραγωγού από 50% σε 40%).

Κατά την τελευταία δεκαετία, οι διαδικτυακές αγορές εμφιαλωμένου οίνου σημείωσαν σταθερή αύξηση πωλήσεων, εξακολουθούν όμως να κατέχουν μικρό μερίδιο στις συνολικές πωλήσεις οίνου στην εγχώρια αγορά.

Ωστόσο, λόγω του lockdown, η χρήση διαδικτυακών αγορών κρασιού αυξήθηκε σημαντικά την περίοδο 2020-21. Η εν λόγω τάση, επιταχύνθηκε τόσο λόγω του εγκλεισμού όσο και της αναζήτησης ποιότητας και μοναδικότητας από την πλευρά του καταναλωτή. Τα οινοποιεία επωφελήθηκαν σημαντικά, καθώς το ηλεκτρονικό εμπόριο επέτρεψε στους καταναλωτές να αποκτήσουν άμεση πρόσβαση στον οινοποιό, παρακάμπτοντας οποιαδήποτε μορφή διαμεσολάβησης. Σημειώνεται ότι, πριν από την πανδημία, το 71% των Ιταλών δεν είχε

πραγματοποιήσει ποτέ ηλεκτρονική αγορά κρασιού και το 2021 το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 64%.

Η αύξηση του ενδιαφέροντος αφορούσε τόσο στους άνδρες (το 66% το οποίο δεν είχε πραγματοποιήσει καμία διαδικτυακή αγορά από παραγωγό, μειώθηκε στο 60% το 2021), όσο και στις γυναίκες (από το 75% στο 68%).

Η Generation X (1965-1980) αποτελεί τη δημογραφική ομάδα που πραγματοποίησε τις περισσότερες διαδικτυακές αγορές, ακολουθούμενη από τους Baby Boomers (1946 -1964). Γεωγραφικά, μεγαλύτερη προτίμηση στις διαδικτυακές πωλήσεις καταγράφεται από τους καταναλωτές της ΒΔ χώρας (από 75% σε 65% η μείωση των ατόμων που δεν έχουν κάνει ποτέ διαδικτυακές αγορές από τον ισότοπο του παραγωγού), ακολουθούμενη στενά από τις ΒΑ περιοχές (από 75% σε 69%) και από τις περιοχές της Ν. Ιταλίας (από 66% σε 60%).

Επισημαίνεται ότι, σημειώθηκε περιορισμένη αύξηση στις πωλήσεις κρασιού στα ηλεκτρονικά καταστήματα των supermarket και των αλυσίδων λιανικής πώλησης μεγάλης κλίμακας ή ηλεκτρονικών καταστημάτων που ειδικεύονται στο ηλεκτρονικό εμπόριο πολλών προϊόντων.

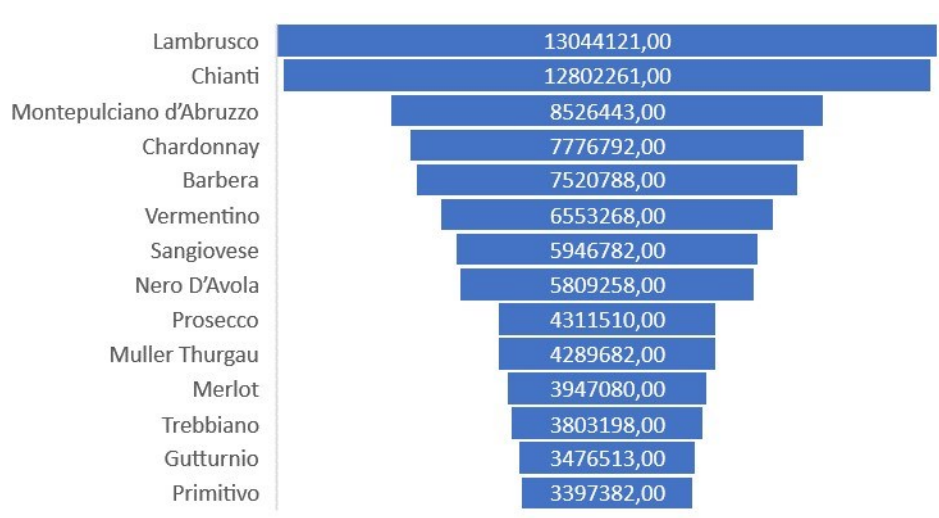
Τέλος, η ανάπτυξη του οινοτουρισμού την τελευταία δεκαετία στη χώρα, οι δρόμοι του κρασιού και η μεγάλη απήχηση της τοπικής γαστρονομίας, οδήγησαν σε σημαντική αύξηση του αριθμού των απευθείας πωλήσεων εμφιαλωμένου οίνου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με έρευνα της “Wine Tourism in Italy”, το 2019, 15 εκατ. επισκέπτες επέλεξαν για τις διακοπές τους περιοχές παραγωγής οίνου και ξόδεψαν κατά μέσο όρο από 80-150 ευρώ για απευθείας αγορές από τα οινοποιεία.

Γ3. ΔΗΜΟΦΙΛΕΙΣ ΟΙΝΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας IRI (πίνακας 12), οι ερυθροί οίνοι με ονομασία προέλευσης (DOC) Lambrusco, Chianti και Montepulciano, κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς στην Ιταλία.

Επιπλέον, το 2019 το Montepulciano, με προέλευση από το Abruzzo, αύξησε τις πωλήσεις του στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά +259% και αντίστοιχα το Chianti αποτέλεσε best-seller στις Η.Π.Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Οι πιο δημοφιλείς πωλήσεις οίνου στην Ιταλία(σε λίτρα). 2019

Πηγή: στοιχεία IRI

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΤΑΛΙΑΣ

Σύμφωνα με στοιχεία του 2019, το κρασί αποτέλεσε το 11^ο εξαγωγίμο προϊόν του συνόλου των εξαγωγών της Ιταλίας παγκοσμίως και παράλληλα το 250^ο εισαγόμενο προϊόν στη χώρα. Επιπλέον, η Ιταλία κατατάσσεται 19^η ως προς τις εισαγωγές κρασιού παγκοσμίως, οι οποίες πραγματοποιούνται κυρίως από: Γαλλία, Ισπανία, Γερμανία, Πορτογαλία και Αυστρία.

Δ1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ Δ.Κ. 2204

Όπως παρατηρούμε στον Πίνακα 13, οι συνολικές εισαγωγές κρασιού στην Ιταλία έβαιναν αυξανόμενες την περίοδο 2016 - 2018, για να υποχωρήσουν διαδοχικά το 2019 και το 2020 στα επίπεδα του 2016. Ως κορυφαία χώρα εξαγωγής κρασιού στην εγχώρια αγορά κατατάσσεται η Γαλλία, η οποία έχει τριπλάσιο μερίδιο εισαγωγών (65,87%) από τη δεύτερη Ισπανία (21,35%), ενώ μαζί αθροίζουν το 87% περίπου των συνολικών ιταλικών εισαγωγών. Ακολουθούν η Πορτογαλία με 2,77%, η Αυστρία με 1,82% και η Γερμανία με 1,67% ενώ οι υπόλοιπες χώρες κατέχουν μερίδιο μικρότερο από 1%. Η Ελλάδα, με μερίδιο 0,10%, την ίδια περίοδο, κατέγραψε ραγδαία πτώση -77% ως προς την αξία των εξαγωγών της, καθώς μειώθηκε σε € 294 χιλ το 2020 από € 1,26 εκ. το 2019 (οι εξαγωγές της χώρας μας απευθύνονται κυρίως στον κλάδο της εστίασης).

ΠΙΝΑΚΑΣ 13.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΣΕ ΑΞΙΑ 2016 – 2020						
ΠΡΟΪΟΝ Δ.Κ.: 2204 Κρασί						
Μονάδα : χιλιάδες €						
ΧΩΡΕΣ	ΑΞΙΑ 2016	ΑΞΙΑ 2017	ΑΞΙΑ 2018	ΑΞΙΑ 2019	ΑΞΙΑ 2020	ΜΕΡΙΔΙΟ 2020
Συνολικά	307.325	322.282	350.881	333.481	300.767	
Γαλλία	171.169	193.284	212.693	205.330	198.104	65,87%
Ισπανία	48.186	67.116	93.017	64.538	64.212	21,35%
Πορτογαλία	6.154	6.334	7.292	7.194	8.337	2,77%
Αυστρία	2.136	2.456	3.467	6.845	5.459	1,82%
Γερμανία	9.213	9.403	5.918	10.760	5.032	1,67%
Ολλανδία	2.732	3.017	1.074	2.406	2.609	0,87%
ΗΠΑ	38.274	13.688	2.233	2.514	2.340	0,78%
Αργεντινή	1.846	2.386	2.807	2.286	1.828	0,67%
Ουγγαρία	1.846	2.386	2.807	2.286	1.828	0,61%
Σλοβενία	1.953	1.692	2.051	1.221	1.646	0,55%
Χιλή	2.217	907	1.268	1.330	1.154	0,38%
Ρουμανία	1.065	1.311	981	2.163	1.086	0,36%
Ελβετία	868	813	1.351	2.436	792	0,26%
Ν. Αφρική	1.672	2.420	4.711	332	759	0,25%
Ηνωμένο Βασίλειο	3.072	1.855	3.202	2.171	564	0,19%
Ελλάδα	402	278	375	1.266	294	0,10%

Πηγή: Ανάλυση του Γραφείου μας βασισμένη σε στοιχεία του ITC

Δ2. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ Δ.Κ. 2204

Οι εξαγωγές οίνου της Δ.Κ. 2204 της Ιταλίας περιλαμβάνουν ευρεία ποικιλία προϊόντων και το μεγαλύτερο ποσοστό τους αντιπροσωπεύεται από τα “commercial premium wines”, καθιστώντας την Ιταλία, τον μεγαλύτερο προμηθευτή αυτής της κατηγορίας οίνου παγκοσμίως. Το ποσοστό των εξαγωγών των “εξαιρετικής ποιότητας” οίνου της Ιταλίας με καταγωγή από τις Toscana, Piemonte και Veneto είναι επίσης σημαντικό (1/4 του όγκου και 1/5 της αξίας των συνολικών εξαγωγών), καθιστώντας την Ιταλία το δεύτερο μεγαλύτερο προμηθευτή αυτής της κατηγορίας οίνου, μετά τη Γαλλία.

Οι εμφιαλωμένοι οίνοι αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσοστό (πάνω από το ήμισυ) των εξαγωγών της Ιταλίας σε όγκο και αξία. Οι αφρώδεις οίνοι (prosecco) και οι οίνοι σε μορφή χύδην, αντιπροσωπεύουν συνολικά το 1/5 του όγκου των συνολικών εξαγωγών. Σε αξία οι μεν αφρώδεις οίνοι αντιπροσωπεύουν το ¼ της αξίας των εξαγωγών και οι οίνοι σε μορφή χύδην το 7%.

Η εξέλιξη της σύνθεσης των εξαγωγών κρασιού είναι το αποτέλεσμα της εξειδίκευσης της Ιταλίας σε προμηθευτή μεσαίας τιμής εμφιαλωμένου κρασιού, η οποία καθοδηγήθηκε από τους μεγάλους συνεταιρισμούς και τους εμφιαλωτές και οι οποίοι στη συνέχεια αύξησαν τόσο την παραγωγή οίνου ΠΟΠ και ΠΓΕ, όσο και το ποσοστό ίδιας εμφιάλωσης.

Η αξία ανά μονάδα των ιταλικών εξαγωγών κρασιού την περίοδο 2000-19, κατέγραψε αξιοσημείωτη άνοδο (+112%), σε σχέση με τις υπόλοιπες εξαγωγικές χώρες (+30%).

Αναφορικά με τη συνολική αξία των $\frac{1}{2}$ εξαγωγών της ΔΚ 2204, την περίοδο 2016-20, σημειώθηκε σταθερή ετήσια άνοδος, με εξαίρεση το 2020 όπου καταγράφηκε μικρή μείωση. Οι ΗΠΑ καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στις $\frac{1}{2}$ εξαγωγές οίνου με μερίδιο 23%, και ακολουθούν η Γερμανία με 17% και το Ηνωμένο Βασίλειο με 11,36% (οι εξαγωγές, λόγω του Brexit, βαίνουν μειούμενες από το 2018). Οι εξαγωγές προς την χώρα μας κατέχουν το 0,19% των συνολικών $\frac{1}{2}$ εξαγωγών και παρά την αυξητική πορεία την περίοδο 2016-18, το 2020 σημείωσαν πτώση -33% σε σχέση με το 2019, και ανήλθαν σε αξία στα € 12 εκ. έναντι € 18,3 εκ. το 2019.

Τέλος, παρατηρούμε ότι οι εξαγωγές της Ιταλίας (πίνακας 14), κατευθύνονται κυρίως σε ώριμες αγορές που παραδοσιακά εισάγουν οίνο (ΗΠΑ, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο), ενώ απουσιάζουν ως προορισμοί οι αναδυόμενες αγορές (Κίνα, Χονγκ- Κόνγκ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ 2016 – 2020						
Προϊόν: 2204 ΚΡΑΣΙ						
Μονάδα : χιλιάδες €						
ΧΩΡΕΣ	ΑΞΙΑ 2016	ΑΞΙΑ 2017	ΑΞΙΑ 2018	ΑΞΙΑ 2019	ΑΞΙΑ 2020	ΜΕΡΙΔΙΟ 2020
ΣΥΝΟΛΟ	5.625.811	6.005.830	6.240.539	6.431.766	6.299.172	
ΗΠΑ	1.350.410	1.407.235	1.463.540	1.540.014	1.457.763	23,14%
Γερμανία	978.022	997.547	1.039.368	1.034.812	1.077.431	17,10%
Ηνωμένο Βασίλειο	765.241	812.302	812.098	763.005	715.824	11,36%
Ελβετία	337.616	359.852	376.087	381.307	383.415	6,09%
Καναδάς	305.414	332.919	333.610	341.879	347.376	5,51%

Ολλανδία	140.026	142.167	153.636	164.746	194.090	3,08%
Σουηδία	154.832	164.933	176.727	180.360	189.553	3,01%
Γαλλία	155.938	170.090	190.604	206.987	179.174	2,84%
Ιαπωνία	150.691	162.571	161.521	182.312	154.343	2,45%
Δανία	147.067	148.232	145.364	148.855	148.596	2,36%
Βέλγιο	113.282	123.363	133.740	139.903	145.401	2,31%
Ρωσία	77.936	111.274	108.149	130.740	126.288	2,00%
Νορβηγία	94.182	94.057	93.843	94.824	122.990	1,95%
Ελλάδα	14.660	16.896	18.938	18.295	12.025	0,19%

Πηγή: Ανάλυση του Γραφείου μας βασισμένη σε στοιχεία του ITC

Δ3. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΔΚ 2204.

Από την ανάλυση του Πίνακα 15 (6-ψήφια κωδικοποίηση) παρατηρείται ότι, την υπό εξέταση περίοδο, το 98% της αξίας των εξαγωγών κρασιού στην ιταλική αγορά αφορούσε στις ακόλουθες δασμολογικές κατηγορίες: Δ.Κ. 220421 (σε δοχεία με περιεχόμενο που δεν υπερβαίνει τα 2 lt) και ΔΚ 220430 (άλλοι μούστοι σταφυλιών). Αντίθετα στη Δ.Κ 220410 (Κρασιά Αφρώδη), η οποία αποτελεί το 55% των συνολικών ιταλικών εισαγωγών οίνου, η χώρα μας είχε μηδενική παρουσία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15.

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΤΑΛΙΑΣ – ΕΛΛΑΔΑΣ (ΑΞΙΑ) ΜΕ 6ΨΗΦΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ							
Δ.Κ.: 2204 ΚΡΑΣΙ							
Μονάδα: χιλιάδες ευρώ							
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
220421	Σε δοχεία με περιεχόμενο που δεν υπερβαίνει τα 2 lt	239	289	184	67.303	69.337	62.545
220430	Άλλοι μούστοι σταφυλιών	124	716	104	12.025	16.535	9.001
220422	Σε δοχεία με περιεχόμενο που υπερβαίνει τα 2 l αλλά δεν υπερβαίνει τα 10 lt	4	1	5	3.265	189	546
220410	Κρασιά Αφρώδη	0	219	0	185.121	195.255	166.669
220429	Άλλα Κρασιά	8	41	0	5.770	6.734	7.318

Πηγή: Ανάλυση του Γραφείου μας βασισμένη σε στοιχεία του ITC

Ε. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ε1. ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Στους ακόλουθους πίνακες 16 και 17, όπου παραθέτουμε τις τιμές και τα είδη εισαγόμενου οίνου που πωλούνται στις σημαντικότερες αλυσίδες supermarket της Β.Ιταλίας, παρατηρούμε ότι, οι περισσότεροι οίνοι προέρχονται από: τη Γαλλία, την Πορτογαλία, την Ισπανία, τη Χιλή, την Αργεντινή, τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, την Τουρκία και τη Γερμανία. Αξιοσημείωτη είναι η απουσία ελληνικού οίνου από τα ράφια των supermarket, με μόνη εξαίρεση την αλυσίδα Lidl, στην οποία πωλείται ελληνική ρετσίνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟΣ ΟΙΝΟΣ ΣΤΙΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ SUPERMARKETS

Σ/Μ	Επωνυμία	Περιγραφή Προϊόντος	ΠΟΠ/ΠΓΕ	Βάρος(lt)	Τιμή (€)
ESSELUNGA	Paul Mas, Réserve Syrah Pays d'Oc	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 4,68
	Jean Claud Mas Valmont Vignes de Paul	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 2,34
	Domains Paul Mas "Vignes de Nicole" Pays d'Oc IGP Cabernet Sauvignon - Merlot	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 5,99
	Domains Paul Mas "Vignes de Nicole" Pays d'Oc IGP Cabernet Sauvignon - Syrah	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 5,99
	Yellow Tail, Shiraz	Ερυθρός Οίνος, Αυστραλία		75 cl	€ 6,99
	Arrogant Frog Les Coteaux, Syrah	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 5,20
	Barton & Guestier, 1725 Bordeaux Réserve	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 6,90
	Torres, Sangre de Toro	Ερυθρός Οίνος, Ισπανία	ΠΟΠ	75 cl	€ 5,98
	Concha y Toro, Casillero del Diablo reserva Carmenere	Ερυθρός Οίνος, Χιλή		75 cl	€ 5,95
	Bourgogne, Pinot Noir	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 8,99
Trapiche, Malbec Argentina	Ερυθρός Οίνος, Αργεντινή	ΠΟΠ	75 cl	€ 6,99	

	770 Miles California, Cabernet Sauvignon	Ερυθρός Οίνος, Η.Π.Α.		75 cl	€ 6,40
	Luis Gurpegui Muga, Pintoresco Tempranillo de España	Ερυθρός Οίνος, Ισπανία		75 cl	€ 2,74

ESSELUNGA	Paul Mas, Réserve Sauvignon Blanc Pays d'Oc	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 4,68
	Jean Claude Mas Valmont Vignes de Paul, blanc fruité	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 2,34
	Pierre Sparr, Gewurztraminer Alsace riserva	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 9,29
	Yellow Tail, Chardonnay	Λευκός Οίνος, Αυστραλία		75 cl	€ 6,99
	François Martenot, Chablis Les Marouettes	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 12,30
	Paul Mas, "Vignes de Nicole" Pays d'Oc IGP l'Assemblage Blanc	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΓΕ	75 cl	€ 5,99
	Barton & Guestier, 1725 Bordeaux Réserve	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 6,90
	770 Miles California, Chardonnay	Λευκός Οίνος, Η.Π.Α.		75 cl	€ 6,40
	Hubert Brochard, Pouilly Fumé Vieilles Vigne	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 14,80
	Concha y Toro, Casillero del Diablo reserva Sauvignon Blanc	Λευκός Οίνος, Χιλή		75 cl	€ 5,95
	J.Hofstatter, Steinbock Riesling Mosel	Λευκός Οίνος, Γερμανία		75 cl	€ 5,59
	Pierre Sparr, Sylvaner Alsace reserva	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 5,58
	Hubert Brochard, Sancerre Vieilles Vignes	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	€ 14,80

ΠΙΝΑΚΑΣ 17.

Σ/Μ	Επωνυμία	Περιγραφή Προϊόντος	ΠΟΠ/ΠΓΕ	Βάρος(lt)	Τιμή (€)
COOP	Vino bordeaux rouge aoc, CAVES DE LANDIRAS	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία		75 cl	6,89 €
	Vino cabernet syrah DOC francese, J.P.CHENET	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	4,99 €
	Vino gewurztraminer aoc alsace DOC turchia	Ερυθρός Οίνος, Τουρκία	ΠΟΠ	75 cl	9,99 €
	Vino lancers rosè	Ερυθρός Οίνος, Πορτογαλία		75 cl	4,29 €
	Vino rosso bordeaux, CRU DE LA MAQUELINE	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία		75 cl	10,89 €
	Vino rosso pinot noir, MAISON LOUIS GIRARD	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία		75 cl	12,89 €
	Vino rosè, MATEUS	Ερυθρός Οίνος, Πορτογαλία		75 cl	3,69 €
	Vino sandeman fine ruby porto	Ερυθρός Οίνος, Πορτογαλία		75 cl	7,79 €
	Vino sauternes chateau haut monteils DOC	Λευκός Οίνος, Γαλλία	ΠΟΠ	75 cl	12,75 €
	Vino sylvaner alsace aoc DOC, CAVE DE TURCKHEIM	Λευκός Οίνος, Τουρκία	ΠΟΠ	75 cl	6,59 €
PAM PANORAMA	bordeau chateau moulin	Ερυθρός Οίνος, Γαλλία		75 cl	5,49 €
	Champagne, dom perignon	Σαμπάνια, Γαλλία		75 cl	199 €
	veuve clicquot	Σαμπάνια, Γαλλία		75 cl	38,49 €

Από έρευνα του Γραφείου μας, διαπιστώσαμε ότι διατίθενται προς πώληση κρασιά ελληνικής προέλευσης σε μεγάλες ηλεκτρονικές κάβες και σε ηλεκτρονικά καταστήματα πώλησης ελληνικών προϊόντων (πίνακας 18).

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

e-shop	Μάρκα	Περιγραφή	Βάρος	Τιμή
TANNICO.IT	ARGYROS ESTATE	Ασσύρτικο, Σαντορίνη ΠΟΠ, 2020	0,75	34,50
	Συνεταιρισμός Παραγωγών Κεφαλλήνιας	Ρομπόλα Κεφαλλήνιας	0,75	15,50
	ΕΟΣ Σάμου	Λευκό Μοσχάτο Σάμος, 2020	0,75	14,50
	Αριούσιος	Ασσύρτικο, 2018	0,75	20,50
	ΕΟΣ Σάμου	Σαμένα, Λευκός Ξηρός	0,75	11,00

	Χατζηδάκης	Αιδάνι, Λευκός Ξηρός, ΒΙΟ, 2019	0,75	44,00
	Αριούσιος	Χιώτικο Κρασερό, Ερυθρός Ξηρός, 2015	0,75	31,00
	ΕΟΣ Σάμου	Μοσχάτο Σάμου Νέκταρ, 2013	0,50	36,50
	Χατζηδάκης	Ασσύρτικο, Σαντορίνη, ΠΟΠ, 2014	0,75	55,00
	Μαλαματίνα	Ρετσίνα	0,50	6,00
	Λαυκιώτης	Ρετσίνα	0,75	8,00
	Κωνσταντάκης	Ρετσίνα	0,50	16,00
VINO.COM	Κτήμα Άλφα	Αμύνταιο ΠΟΠ, Sauvignon Blanc Fumè, 2020	0,75	28,50
	Κτήμα Άλφα	Αμύνταιο ΠΟΠ, Ξινόμαυρο Μπαρμπα Γιάννης, 2017	0,75	32,90
	Κτήμα Άλφα	Αμύνταιο ΠΟΠ, Pinot Noir, 2018	0,75	29,90
	Κτήμα Άλφα	Αμύνταιο ΠΟΠ, Tannat Βράχος, 2017	0,75	29,90
	Κτήμα Άλφα	Αμύνταιο ΠΟΠ, Ασσύρτικο Αγία Κυριακή, 2019	0,75	29,90
	Κτήμα Αργυρός	Ατλαντίς, ΠΓΕ, Λευκό Ξηρό Κυκλάδες, 2020	0,75	14,90
EXTRA WINE	Αριούσιος	Χιώτικο, ΠΓΕ, Ερυθρός Ξηρός Χίου, 2015	0,75	28,67
HELLINIKON	Κτήμα Παπαθανασοπούλου	Πέτρινο Χωριό, Λευκός Οίνος, Μαλαγουζιά - Sauvignon Blanc	0,75	12,00
	Κτήμα Παπαθανασοπούλου	Πέτρινο Χωριό, Ερυθρός Οίνος, Merlot - Syrah	0,75	12,00
	Santo Wines	Σαντορίνη ασσύρτικο ΠΟΠ	0,75	24,00
	Μπουτάρης	Οίνος Λευκός, Μοσχοφίλερο ΠΟΠ	0,75	13,00
	Λαυκιώτης	Αγιωργίτικο, Ερυθρός	0,75	14,50
	Θέστια	Merlot, Ερυθρός Ξηρός	0,75	13,50
	Θέστια	Merlot, Cabernet Franc, Ερυθρός Ξηρός	0,75	14,50
	Θέστια	Syrah, Ερυθρός Ξηρός	0,75	14,50
	Μαλαματίνα	Ρετσίνα	0,50	4,90
	Μαλαματίνα	Ρετσίνα	2,00	14,00
VASSILIKI KOUZINA	Κτήμα Παυλίδη	Θέμα, Sauvignon Blanc - Ασσύρτικο, 2019	0,75	13,00
	Κτήμα Κεχρή	Ρετσίνα, Το δάκρυ του πεύκου	0,75	16,00
	Σκλάβος	Ρομπόλα Κεφαλονιάς	0,75	16,00
	Μονεμβασιά	Μαλβαζία	0,75	30,00
	Χατζηδάκης	Βισάντο	0,375	26,00
	Ντούγκος	Ραψάνη	0,75	18,00
	Κυρ Γιάννης	Ακακίες Sparkling ροζέ	0,75	13,00
	Τσέλεπος	Αμαλία Brut	0,75	14,00
	Κτήμα Καρανίκα	Ξινόμαυρο	0,75	16,00
	Κτήμα Γκόφα	Νεμέα	0,75	13,00
	Κτήμα Θυμιόπουλου	Γη και Ουρανός, Ξινόμαυρο	0,75	16,00
	Κτήμα Τάτση	Γουμένισσα ΠΟΠ	0,75	13,00
	Κτήμα Γράμψα	Στη ρίζα του βουνού, Αυγουσιιάτης	0,75	14,00
	Κτήμα Κικόνες	Λημιό	0,75	24,00
	Κτήμα Μουσών	Μούχταρο	0,75	15,00
	Κτήμα Αίβαλή	Μονοπάτι Νεμέα, Αγιωργίτικο	0,75	19,00
	Σκλάβος	Όργιον. Μαυροδάφνη, ΠΓΕ	0,75	16,00
	Αθηνάς	Γουστολίδι	0,75	14,00
	Μονεμβασιά	Κυδωνίτσα	0,75	13,00
	Ανατολικός	Μαλαγουζιά	0,75	17,00
	Μποσινάκης	Μαντίτσια ΠΟΠ	0,75	12,00
	Μπριντζίκη	Μέλιος	0,75	9,00

Κτήμα Τάτση	Ροδίτης, ΠΓΕ Μακεδονία	0,75	16,00
Κτήμα Βασσάλτη	Ασσύρτικο Σαντορίνη	0,75	22,00
Κτήμα Παπαγιαννάκου	Σαββατιανό ΠΓΕ	0,75	12,00
T-Οίνος	Κλος Στέγαστα	0,75	45,00

ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η Ελλάδα και η Ιταλία αποτελούν τις χώρες με τη σημαντικότερη παράδοση παραγωγής και κατανάλωσης οίνου παγκοσμίως.

Οποιαδήποτε αναφορά στην ιστορία του ελληνικού κρασιού περιέχει αναπόφευκτα, στοιχεία που αφορούν στον πολιτισμό, στην οικονομία, στη θρησκεία, στην κοινωνική ζωή, στην καθημερινότητα, αλλά και στους τόπους όπου αναπτύχθηκε η αμπελοκαλλιέργεια και η οινοπαραγωγή.

Το ιστορικό παρελθόν της ελληνικής βιομηχανίας οίνου, είναι άμεσα συνδεδεμένο με την καλλιέργεια των αμπελώνων, δραστηριότητα ιδιαίτερα γνωστή από τη μυθολογία.

Οι Έλληνες εισήγαγαν τεχνικές οινοποίησης στις αποικίες τους στην Ιταλία και στη Σικελία περίπου τον 8ο αιώνα π.Χ., και αργότερα στη Γαλλία και στην Ισπανία. Ορισμένες ιταλικές ποικιλίες σταφυλιών, όπως το Aglianico, το Aleatico, το Greco di Tufo, το Malvasia di Candia, το Malvasia Bianca, το Μοσχάτο και το Moscatelli, είναι ελληνικής καταγωγής.

Συγκρίνοντας τις οινοβιομηχανίες της Ιταλίας με τις αντίστοιχες της Ελλάδας, διαπιστώνεται ότι έχουν κοινά χαρακτηριστικά, καθώς δεν λειτουργούν ως οικονομίες κλίμακας και η ανάπτυξη του τομέα στηρίζεται στο μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το σημείο διαφοροποίησης και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του ελληνικού κρασιού δεν είναι άλλο από τις ιδιαίτερες τοπικές ελληνικές ποικιλίες σταφυλιών που καλλιεργούνται στην επικράτεια (μαλαγουζιά, ασύρτικο, αγιοργίτικο, λημνιό κ.α).

Το στοιχείο αυτό δεν έχει αναδειχθεί επαρκώς στην ιταλική αγορά. Η απουσία στοχευμένων προωθητικών ενεργειών για την ανάδειξη των ελληνικών ποικιλιών, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην περιορισμένη παρουσία και αναγνωρισιμότητα των ελληνικών οίνων.

Επισημαίνεται ότι, η Ιταλία πραγματοποίησε συνολικές εισαγωγές οίνου αξίας €300.767 εκ. (2020) και το μερίδιο των ελληνικών οίνων ανήλθε στο μόλις 0,10%. Οι εισαγόμενοι ελληνικοί οίνοι προορίζονται κυρίως για τον κλάδο της εστίασης (χονδρέμποροι οι οποίοι εισάγουν ελληνικά κρασιά σε συγκεκριμένες ποσότητες, κατόπιν παραγγελίας από 1/εστιατόρια), ενώ εμφανής είναι η απουσία τους από τις μεγάλες αλυσίδες supermarket.

Προκειμένου να αυξηθούν οι εξαγωγές μας κρίνονται σκόπιμα τα ακόλουθα:

- Διοργάνωση συντονισμένων προωθητικών ενεργειών με σκοπό την ανάδειξη των ελληνικών ποικιλιών (εκδήλωση, στην οποία θα συμμετέχουν θεσμικοί φορείς, περιφέρειες και οινοπαραγωγοί και η οποία θα απευθύνεται σε bloggers, influencers, δημοσιογράφους και sommelier)
- Προβολή του οινολογικού τουρισμού της χώρας μας (δρόμοι του κρασιού), που ενδυναμώνουν τη διεθνή εικόνα και συμβάλουν στην προβολή των τοπικών χαρακτηριστικών (fam trip)
- Συμμετοχή με εθνικό περίπτερο (ENTERPRISE GREECE) στις Διεθνείς Εμπορικές Εκθέσεις τροφίμων και ποτών (CIBUS, TUTTOFOOD, VINITALY)
- Συστηματική πρόσκληση Ιταλών αγοραστών και δημοσιογράφων από τα οινοποιεία και τις οινοπαραγωγικές περιφέρειες της χώρας μας
- Αξιοποίηση της γεωγραφικής εγγύτητας και του τουριστικού ρεύματος στη χώρα μας (1.300.000 επισκέπτες)

- Ενέργειες προβολής και προώθησης σε αλυσίδες Supermarket (in store promotion) με συνοδεία δοκιμών κρασιού.
- Η είσοδος στα μεγάλα ηλεκτρονικά καταστήματα πώλησης οίνου συνιστά επίσης ένα αποτελεσματικό εργαλείο προβολής και αναγνωρισιμότητας των ελληνικών αμπελοοινικών ποικιλιών.

Z. ΠΗΓΕΣ:

<https://www.vinicartasegna.it/classificazione-dei-vini-doc-e-docg/>
<https://calicedivino.com/vini-doc/>
<https://www.esploravino.com/vini-piu-famosi-piu-venduti-italia/>
<https://www.dissapore.com/spesa/vini-piu-venduti-in-italia-la-classifica/>
<https://www.italvinus.it/it/content/top-10-vini-italiani/>
<https://www.gamberorosso.it/notizie/classifiche/vini-italiani-piu-cercati-su-wine-searcher/>
https://winenews.it/it/classifiche-di-fine-anno-i-vini-italiani-piu-popular-e-i-piu-venduti-in-italia-per-vivino_380923/
<https://www.paginegialle.it/magazine/food/la-top-5-dei-vini-italiani-piu-venduti-8042>
<https://giornalevinocibo.com/2020/10/28/i-dati-della-produzione-di-vino-nel-2020-in-italia-veneto-leader-assoluto/>
<https://www.ilsole24ore.com/art/vendemmia-2020-1-italia-mantiene-primato-produzione-472-milioni-ettolitri-AD7XKwm>
<http://www.inumeridelvino.it/2021/01/la-produzione-di-vino-in-italia-nel-2020-dati-provvisori-istat.html>
<http://www.inumeridelvino.it/2021/04/importazioni-di-vino-in-italia-e-bilancia-commerciale-aggiornamento-2020.html>
<http://www.inumeridelvino.it/2020/06/1-consumo-di-vino-in-italia-dati-2019-per-regione-e-classi-di-eta.html>
ISMEA: “Scheda di settore:Vino”, Luglio 2021
Area Studi mediobanca, “Vino e Spirits: le sfide di un’ eccellenza italiana”, Luglio 2021
Italian Economic Journal, “The Italian Wine Sector: Evolution, Structure,Competitiveness and Future Challenges of an Enduring Leader”, 19/3/21

